

RAZVOJ GOVORA KOD DJECE

Razvoj govora i samo progovaranje je vrlo kompleksan faza u djetetovom odrastanju. Dijete s okolinom komunicira od prvog dana, prvo kroz plač, zatim gugutanjem i na kraju kroz upotrebu riječi. Prva suvisla riječ koju dijete upotrebljava javlja se oko 1. godine života.

Da bi dijete progovorilo potrebna je motorna zrelost govornih organa (sposobnost djeteta da usnama, jezikom i nepcima izvodi odgovarajuće pokrete, uz prikladno disanje). Isto tako, potrebno je da bude zadovoljen i iskustveni aspekt, odnosno da je dijete izloženo govoru i dijalogu.

Neke od najčešćih grešaka koje odrasli čine i ometaju razvoj govora su:

Produženo korištenje dude, (često) davanje usitnjene hrane i/ili hranjenje djece

Dugo držanje dude u ustima čini jezik i usne pasivnima, što dovodi do nedovoljne razvijenosti pokreta govornih organa. Prečesto jedenje usitnjene hrane dovodi do nedovoljne angažiranosti jezika, usni i zubi, čime se mišići lica potrebni za govor nedovoljno razvijaju.

Hranjenjem djeteta usporavamo razvoj fine motorike koja je povezana s razvojem govora.

Tepanje i obraćanje djetetu umekšanim govorom

Dijete sluša i ponavlja ono što čuje, ako nema dobar model od kojeg uči kako se nešto pravilno izgovara, ne možemo očekivati da će i ono pravilno izgovarati glasove.

Rijetko razgovaranje s djetetom

U nedostatku vremena i/ili energije često dolazi do zapostavljanja komunikacije s djecom. Djecu je potrebno što više uključiti u okruženje bogato govorom.

Idealna situacija za to je da sve aktivnosti koje radimo popratimo i govorom o onome što radimo, tako će dijete imati priliku učiti kroz iskustvo. Na primjer, kada obuvamo dijete kažemo mu: „Daj mi nogu, evo tenisica, obuvamo tenisice jer izlazimo iz kuće i idemo u šetnju.“

Inzistiranje na mirnoći i tišini djeteta

Uvijek je lakše kad dijete mirno sjedi i ne 'galami', ali *kretanje ima velik utjecaj na razvoj mozga i sve što dijete nauči kroz pokret kvalitetnije usvaja*. Pokreti govornih organa spadaju u finu motoriku, dok upotreba ruku i razvijanje mišića šake djeluju poticajno na razvoj govora.

Obraćanje djetetu bez kontakta pogledom

Dijete mnoge stvari uči vizualnim putem, *obraćanje djetetu bez kontakta očima smanjit će izvor informacija (mimika lica, pokreti usana, držanje tijela) iz kojih ono uči*.

Izražavanje kao da su odrasli

Potrebno je obraćanje prilagoditi djetetu. To znači da je *potrebno govoriti sporije, naglasiti bitne riječi i birati (jednostavnije) pojmove u skladu s dobi djeteta*.

Odgovaranje na potrebe djeteta bez da ono traži što mu treba

Potrebno je dopustiti djetetu da samo zatraži ono što mu treba, *odgovaranjem na njegove potrebe bez da ono samo nešto traži umanjuje prilike da dijete samostalno konstruira rečenice i pravilno upotrebljava naučene pojmove*.